

Vastine oikaisuvaatimukseen Kuopion kaupungin esiopetuksen järjestämispaiikat 1.8.2026 alkaen

Sivistyslautakunta 17.02.2026
8598/12.07.00/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

kasvatusjohtaja Marika Savukoski, puh. 044 718 4008

palvelupäällikkö Minna Kari, puh. 044 718 3760

hallintopäällikkö Maikki Rouvinen, puh. 044 718 2060

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

vs. sivistysjohtaja Pekka Vähäkangas

Sivistyslautakunta hylkää tehdyn oikaisuvaatimuksen ja pysyttää voimassa sivistyslautakunnan päätöksen 16.12.2025 § 64.

Päätös

Selostus

Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös

Sivistyslautakunnan 16.12.2025, 64 § Varhaiskasvatuspalveluiden järjestämisen esiopetuksen järjestämispaiikat 1.8.2026 alkaen.

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Kuntalain (410/2015) 134 §:n 1 momentin mukaan lautakunnan päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimus tehdään toimielimen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle.

Kuntalain 137 §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä sekä laillisuus- että tarkoituksenmukaisuusperusteella.

Oikaisuvaatimuksen tutkiminen tai jättäminen tutkimatta

14.1.2025 saapuneen oikaisuvaatimuksen on tehnyt kuopiolainen yhdistys. Päätöksen valitusosoitus on korjattu ja päätös ja korjattu muutoksenhakuohje on julkaistu uudelleen 12.1.2026. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimus on tehty määräajassa.

Näillä perusteilla oikaisuvaatimus on tutkittava.

Oikaisuvaatimuksen tekijän vaatimukset ja niiden perusteet

Oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii, että:

1. Kuopion sivistyslautakunnan päätös 16.12.2025 § 64 tulee kumota ja käsitellä uudelleen ja samassa yhteydessä sivistyslautakunnan päätös 21.10.2025 § 42 tulee poistaa. Joka tapauksessa päätös 16.12.2025 § 64 tulee kumota.
2. Vaihtoehtoisesti päätös 16.12.2025 § 64 tulee kumota ja käsitellä uudelleen niin, että lautakunta päättää tietoisesti poiketa päätöksestä 21.10.2025 § 42 siten, että vanhempien tekemät ilmoittautumiset (myös oppilaaksiottoalueen ulkopuolelta) huomioidaan esiopetuksen ryhmäkokoja laskiessa ja esiopetuksen järjestämispaikoista päätettäessä.
3. Päätöksen 16.12.2025 § 64 täytäntöönpano tulee kieltää siihen saakka, kunnes päätös on lainvoimaisesti ratkaistu.

Oikaisuvaatituksen perustelut:

Edellä mainitut kaksi päätöstä muodostavat päätöskokonaisuuden ja päätöksiä ei olisi mielekästä käsitellä toisistaan irrallisina. Päätöksiä rasittavat virheet voidaan korjata vain ottamalla molemmat päätökset uuteen käsittelyyn. Lokakuussa tehtyä päätöstä rasittaa monet sellaiset virheet, että se olisi valmisteltava ja käsiteltävä uudelleen. Kun lokakuussa tehtyä päätöstä rasittavat näin monet puutteellisuudet, on siihen pohjautuva päätös 16.12.2025 § 64 myös kumottava.

Päätöksen 16.12.2015 § 64 yhteydessä lasten vanhempia ei ole ollenkaan kuultu. Hallintolain 34 §:n mukaisesti Asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Vanhemmille on lähetetty 17.9.2025 Edlevon kautta sähköisesti esiopetuksen paikkojen määräämistä koskeva tiedote ja tämän jälkeen on vielä toteutettu uudistusta koskeva kysely. Kuulemismenettelyä rasittaa kuitenkin kaksi isoa virhettä. Vanhemmille lähetetyssä tiedotteessa kerrotaan, miten esiopetuspaikat määrätään jatkossa osoitetiedon perusteella. Vanhemmilla ei kuitenkaan ole ollut mitään keinoa varmistaa, mihin yksikköön heidän lapsensa tultaisiin määräämään, puhumattakaan ryhmän muista lapsista. Tässä yhteydessä (ja kyselyssä) olisi tullut kertoa avoimesti, että esiopetuksen järjestämispaikoista päätettäessä ei oteta huomioon muita kuin osoitetiedon perusteella määrättyjen lasten lukumäärä.

Periaatteessa päätökset koskevat vain esiopetuksen järjestämistä, mutta varsinkin maaseudulla päätösten vaikutukset ulottuvat paljon pidemmälle. Päätöksellä voi olla vaikutuksia varhaiskasvatuksen toteutumiseen sekä alakoulujen oppilasmääriin. Kantaa ei

oteta esimerkiksi, millainen vaikutus erityistä tukea tarvitsevien lasten vuoden pituisella siirrolla toiseen yksikköön aiemmasta varhaiskasvatusyksiköstä sekä tulevasta alakoulusta on lasten hyvinvoinnille. Samoin on ohitettu, miten edellä kuvattu lasten siirtely rikkoo lasten yhtenäisen koulupolun ja vaikuttaa kaveri- ja sisarussuhteisiin.

Kuopion kaupungin palveluverkkoselvityksessä Pajulahdessa toimivalle alakoulun yksikölle annettiin työrauha Kuuslahden kanssa tehtävän yhteistyön selvittämiseksi. Lautakunnan tekemät kaksi esiopetusta koskevaa päätöstä uhkaavat nyt käytännössä rapauttaa mahdollisuudet yhteistyön selvittämiseen.

Jos molempia päätöksiä ei haluta ottaa uuteen päätöksentekoon, on päätös 16.12.2025 § 64 kumottava ja ratkaistava uudelleen edellä kuvatulla tavalla.

Kuopion sivistyslautakunnan päätöstä 16.12.2025 § 64 ei tule panna täytäntöön ennen kuin oikaisuvaatimus on käsitelty ja päätös on lainvoimainen. Käytännössä tämä tarkoittaa muun muassa, ettei päätöstä noudateta esiopetuksen syksyn 2026 järjestämispaikkojen osalta. Vanhemmilla tulee olla mahdollisuus toissijaiseen hakuun myös yksiköihin, joissa ei päätöksen mukaan järjestettäisi esiopetusta. Kaikkia esiopetusta tällä hetkellä antavia yksiköitä on kohdeltava prosessissa samanarvoisina siihen saakka, kunnes päätös on lainvoimainen.

Vastine oikaisuvaatimukseen

Valituksen tekijä vaatii sivistyslautakunnan päätöksen 21.10.2025 § 42 poistamista. Sivistyslautakunnan päätös 21.10.2025 § 42 on saanut lainvoiman muilta osin lukuun ottamatta päätöksessä periaatteena olevaa esiopetusryhmän seitsemän lapsen koko -kohtaa. Tältä osin asia on Itä-Suomen hallinto-oikeuden (3120/03.04.04.10/2025) käsittelyssä. Päätöksen poistamiseen oikaisuvaatimuksessa vaaditusti ei ole perustetta.

Sivistyslautakunnan päätöksellä 16.12.2025 § 64 ei ole hallintolain 34 §:n mukaisia asiaosaisia, joita olisi pitänyt kuulla osana valmistelua. Päätöksen 21.10.2025 § 42 oppilaaksioton periaatteet, ilmoittautumisprosessin muutos ja oppilaaksiottoalueet päätöksenteon yhteydessä järjestettiin osallisille hallintolain 41 §:n mukainen vaikutusmahdollisuuksien varaaminen.

Sivistyslautakunnan päätöksessä 21.10.2025 § 42 määritettiin oppilaaksioton periaatteet, ilmoittautumisprosessin muutos ja oppilaaksiottoalueet. Kuopion kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden järjestämän esiopetuksen oppilaaksiotto perustuu seuraaviin periaatteisiin:

- Kaupunki on jaettu esiopetuksen oppilaaksiottoalueisiin, jotka poikkeavat osittain perusopetuksen alakoulujen oppilaaksiottoalueista
- Esiopetuksen oppilaaksiottoalueella voi sijaita useita kouluja ja varhaiskasvatusyksiköitä
- Jokaisella esiopetuksen toimipaikalla on yhteistyökoulu, jonka kanssa laaditaan esi- ja alkuopetuksen tiimisopimus yhteistyön toteuttamisesta
- Esiopetuspaikkojen tarve kartoitetaan lasten kotiosoitteiden perusteella

- Lapsen tuleva koulupaikka huomioidaan esiopetuspaikkaa osoitettaessa, mutta esiopetuspaikka ei takaa tiettyä koulupaikkaa
- Esiopetusryhmän koko on vähintään 7 lasta (ei lainvoimainen)
- Esiopetuspaikka määräytyy kotiosoitteen, ei aiemman varhaiskasvatuspaikan mukaan
- Mikäli huoltaja ei hyväksy osoitettua paikkaa, hän voi hakea toissijaista esiopetuspaikkaa
- Vuorohoidon tarve on osoitettava työnantajan antamalla todistuksella
- Tarvittava täydentävä varhaiskasvatus järjestetään samassa paikassa ja ryhmässä kuin esiopetus

Hyväksytyn ja lainvoiman saaneen esiopetuksen ilmoittautumisprosessin muutoksen mukaan esiopetuspaikkojen tarve kartoitetaan lasten kotiosoitteiden perusteella. Kunta osoittaa esiopetuspaikan lapselle hänen kotiosoitteensa perusteella. Mikäli huoltaja hyväksyy lapselle osoitetun esiopetuspaikan, hänen ei tarvitse tehdä erillistä esiopetushakemusta. Mikäli huoltaja ei hyväksy osoitettua paikkaa, hänen tulee hakea lapselleen toissijaista esiopetuspaikkaa kaupungin ilmoittamalla tavalla. Toissijainen haku voi kohdistua lautakunnan hyväksymiin esiopetuksen järjestämispaikkoihin. Prosessia on pyritty uudistamaan perusopetuksen oppilaaksiottoa vastaavaksi.

Oikaisuvaatimuksessa esitetty vaade päättää poiketa tietoisesti 21.10.2025 § 42 linjauksista tarkoittaisi tosiasiallisesti 21.10.2025 § 42 päätöksen tarkoituksen ja sisällön kumoamista.

Kuopion kaupungissa esiopetusta järjestetään pääsääntöisesti koulujen tiloissa, jolloin lapsi siirtyy päiväkodista esiopetukseen fyysisesti toiseen rakennukseen. Esiopetusryhmä muotoutuu eri kunnallisista ja yksityisistä päiväkodeista sekä kotoa tulevista lapsista. Lasten tulevaa koulupolkua pyritään huomioimaan siten, että tämä muodostunut esiopetusryhmä siirtyy mahdollisuuksien mukaan yhtenä ryhmänä kouluun. Tukea tarvitseville lapsille järjestetään tuki inklusiivisesti lain mukaisesti siinä ryhmässä, jossa hänen esiopetuksensa ja täydentävä varhaiskasvatuksensa järjestetään.

Valtuuston linjauksessa palveluverkkojen suunnittelusta (20.5.2025 § 24) todetaan, että perusopetuksen palveluverkokkosuunnittelussa tiivistetään yhteistä verkostosuunnittelua naapurikuntien kanssa. Päätös esiopetuspaikoista ei ole tämän linjauksen vastainen. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen järjestämisessä tehdään kuntarajat ylittävää yhteistyötä tarvittaessa.

Päätöksen 16.12.2025 § 64 täytäntöönpanon kieltäminen

Sivistyslautakunnan päätöksen oppilaaksioton periaatteista täytäntöönpanon kiellolle ei ole perustetta, koska päätöksen toimeenpanokiello haittaisi merkittävästi kunnan mahdollisuutta järjestää perusopetuslaissa (628/1998 § 4) kunnalle määrättyä velvollisuutta järjestää esiopetusta. Sivistyslautakunnan päätös 21.10.2025 § 42, jossa sivistyslautakunta on päättänyt oppilaaksioton periaatteet, ilmoittautumisprosessin muutoksen ja oppilaaksiottoalueet, on lainvoimainen muilta osin, paitsi ryhmäkoon osalta.

Valituksen tekijä vaatii, että vanhemmilla tulee olla mahdollisuus toissijaiseen hakuun myös yksiköihin, joissa ei päätöksen mukaan järjestettäisi esiopetusta. Kaikkia esiopetusta tällä hetkellä antavia yksiköitä on kohdeltava prosessissa samanarvoisina siihen saakka, kunnes päätös on lainvoimainen. Tämä vaade on ristiriidassa lainvoiman saaneen päätöksen kanssa.

Oikausvaatimus on liitteenä.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö 30 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on valitukseen vastaaminen (KH 21.10.2024, § 293).

Liitteet

8598/2025 Liite: Oikaisuvaatimus / Kuopion kaupungin esiopetuksen järjestämispaikat 1.8.2026 alkaen
Liite: Sivistyslautakunnan päätös 21.10.2025 § 42
Liite: Sivistyslautakunnan päätös 16.12.2025 § 64